

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmagel.

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 66.

CHICAGO, ILL., TOREK, 5. APRILA — TUESDAY, APRIL 5, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII.

Hitler vodi vneto kampanjo - Odločilni boji v Španiji

Vsi nazijski voditelji se razkropili med ljudstvo na kampanjo zaradi glasovanja prihodnje nedelje. — Hitler imel govor v Gradcu in ostane v Avstriji celi teden. — Naziji povdarjajo, da je zdaj šele dobila Nemčija svetovno vojno.

Berlin, Nemčija. — Nemčija uporablja skrajne sile, da pokaže svetu prihodnjo nedeljo, ko se bo yršilo ljudsko glasovanje glede odobritve priklonitve Avstrije k Nemčiji, da je enoglasna želja nemškega naroda, da postane Avstrija neločljiva provinca Velike Nemčije. Vsi nazijski voditelji, veliki in mali, so se v dotedaj v vodilo intenzivno kampanjo, da pridobe prebivalstvo, da se stoodstotno izreče v prilog Hitlerja in njegovega čina, ki ga je izvršil zadnji mesec. Eden najbolj vnetih kampanjskih govornikov pa je Hitler sam; skozi celi prejšnji teden je neutrudno potoval po Nemčiji od mesta do mesta in imel skupno šest dolgih govorov. To nedeljo pa je končno prišel tudi v Avstrijo samo in namerava tamkaj ostati do nedelje ter zaključiti kampanjo z govorom na Dunaju, ki ga bo imel na predvečer glasovanja, prihodnjo soboto.

Gradec, prestolnica Štajerske, je bilo prvo mesto v Avstriji, kjer je nastopil Hitler. Ob tej priliki je pokazal izredno veselje in razigrano razpoloženje, kar je nekaj nenavaden zanj. Vsi dosedanja Hitlerjevi govorji so bili namreč značilni po svoji strogi resnosti. Poslušalcem je povedal, da je nadvse vesel, da je zopet v svoji domovini, Avstriji, in da so se z združitvijo Avstrije z Nemčijo izpolnile sanje, ki jih je imel v svoji mladosti, in želje, ki jih je gojil skozi celo življenje.

V Gradcu se je pripeljal Hitler z vlakom z Bavarske, kjer je imel dan prej kampanjski govor. Ob železniški progi od Salzburga do Gradca se je nabralo na stotisoče ljudi, ki so ga navdušeno pozdravljali, ko se je vozil mimo. Ko pa je njegov vlak prispel na Štajersko, so zavzeli zvonovi cele provincije, v Gradcu sam pa je prispelo od blizu in daleč na tisoče in deset-tisoče ljudi, da pozdravijo svojega novega Führerja. V dvorani, kjer je nastopil, je vzelo celih 20 minut, predno se je poleglo vzklikanje in ploskanje, da je mogel Hitler prirediti govoriti.

Podobna potovanja kakor Hitler delajo tudi ostali nazijski voditelji. V Koblenzu je nastopil v soboto notranji minister, dr. Frick, ki je izrekel značilne besede, katere kažejo, kako važnost polagajo Nemci anekskiji Avstrije. Dejal je: "Z združitvijo Avstrije z Nemčijo je Hitler dobil svetovno vojno, ne da bi pretil kapljico krvi. V neverjetno kratkem času smo postali največja velesila v Evropi po padcu v letu 1918, kateremu ni primere." Da smatrajo Nemci zadnje dogodke kot nekako končno dejanje svetovne vojne, so omenili tudi drugi govorniki. Tako je dejal minister za promet, ko je otvoril neki novi most čez Ren: "Naši mrtvi v svetovni vojni niso padli za-

RAZCEPLJENO DELAVSTVO

Federacija tudi politično nasprotna CIO.

Washington, D. C. — Razkol, ki vlada med delavstvom, se bo pri jesenskih volitvah občutil tudi na političnem polju. Načelnik del. federacije, Wm. Green, je namreč zadnje dni objavil, da je odbor federacije sklenil, da bo deloval v nasprotju z delavsko ne-strankarsko ligo, katere rekrutira svoje vrste iz CIO. Ker ta liga po večini podpira vladne kandidate, obstaja zdaj vprašanje, ali bo federacija zavzela očitno nasprotno stališče napram predsedniku Rooseveltu in kandidatom, ki jih bo on podpiral.

ŽIVALSKI VRT IZGUBIL REDKO ŽIVAL

Chicago, Ill. — Tukajšnji živalski vrt v Brookfieldu je zadnji petek izgubil neko izredno žival, ki jo bo težko nadomestiti. Imenuje se panda in so jo prinesli iz Azije, iz ozemlja ob meji med Kitajsko in Tibetom, pred 14 meseci. Neka Mrs. Wm. H. Harkness iz New Yorka jo je med svojim raziskovalnim delom našla in prinesla v Ameriko. Zaradi svoje izrednosti je postala ta žival znana širom cele dežele in na tisoče njenih slik je bilo priobčenih v listih. Kaj je pravzaprav povzročilo njen konec, še niso mogli ugotoviti. Bodo pa natančno preiskali njeno truplo, da bodo vedeli boljše ravnanje z drugo enako živaljo, ki je prispela v vrt pred šestimi tedni.

KORAK ZA POMOČ BIZNESU

Washington, D. C. — Z nenavadno hitrostjo in brez vsakega obotavljanja je senatska zbornica zadnji petek odobrila neki vladni predlog, katerega namen je, da pomaga financirati podjetja in jim dati v to svrhu posojila. Vlada bo stavila v ta namen rekonstrukcijski finančni korporaciji na razpolago poldrugo milijardo dolarjev, od koder bo biznes nato lahko dobival denar potom posojila ali pa s prodajo svojih vrednostnih papirjev.

SPORAZUM V FRANCIJI

Pariz, Francija. — Iz urada min. predsednika se je zadnji soboto objavilo, da se je s 30,000 stavkajočimi kovinarskimi in aeroplanskimi delavci dosegel sporazum, potom katerega se ta ponedeljek otvori zopet redno delo v tovarnah. Besedilo kolektivne pogodbe se bo pozneje predložilo v odobritev delavstvu in delodajalcem.

stonj in prav ima tujezemstvo, ko pravi, da zdaj šele je Nemčija dobila svetovno vojno."

BORBA V KONGRESU

Ljuta bitka glede reorganizacijskega predloga.

Washington, D. C. — Ta ponedeljek se je nadaljevala v poslanski zbornici debata, ki vsebuje načrt za reorganiziranje administrativnega dela vlade. Zadnjo soboto je dosegla ta debata višek razburjenja in pričakuje se, da ne bo razprava ta teden nič manj burna. Vladni nasprotniki si krčevito prizadevajo, da pobijejo ta predlog. Ako se natančno vzame, ni predlog v resnici tako velikanskega pomena, kakor bi se sklepalo iz borbe, ki se bje zanj, marveč so napravili nasprotniki iz njega nekako preizkusno točko, ki ga le nekako preizkusno točko, da se vidi, koliko moč ima predsednik v kongresu. Seveda se trudijo, da pokažejo njegovo moč čim najbolj oslabiljeno.

ŠALA POSTALA SKORAJ USODNA

Evanston, Ill. — Prvoaprilska šala, ki so si jo privoščili njegovi tovariši zadnji petek, bi bila kmalu postala usodna za sedem-letnega Jamesa Walla. Na hrbet so mu namreč pripeli listek z besedami "Daj mi breo," in ko mu je tropa otrok sledila, je deček v strahu zbežal preko ceste, ne da bi pri tem pazil na promet. Tako je skočil ravno pred neki truck, a ta se je k sreči še pravočasno ustavil, da je bil deček le lažje zadet.

POLITIČNA POGAJANJA NA ČEŠKEM

Praga, Čehoslovaška. — Min. predsednik Hodža je zadnji petek sprejel delegacijo nemške sudetske (nazijske) stranke, katere zahteva popolno avtonomijo. Pričakuje se, da bo ta sestanek pripomogel do pogajanj za vzdržne odnose med vlado in stranko. Isti dan je vlada prepovedala vsako politično zborovanje do nadaljnjega

POZIV NA POMOČ

Chicago, Ill. — Tukajšnji župan je izdal apel na prebivalstvo, naj z denarnimi prispevki prispeva na pomoč žrtvam viharjev, ki so zadnji teden prizadeli številne kraje v Illinoisu, Missouriju, Kansasu, Oklahomi in Arkansasu. Morebitne prispevke je poslati na Red Cross, 616 So. Michigan ave.

PO KAT. SVETU

Cincinnati, O. — V svoji pridigi predzadnji nedelje se je tukajšnji pom. škof Rehring bavil z vprašanjem delavskih organizacij. Pri tem je dejal, da so se sicer v uni-je vsilile razne nerednosti in nasilja, vendar prednosti, ki se dosežejo z organiziranjem, daleko presegajo v vrednosti, vse te izrodke.

Šanghaj, Kitajska. — Sredi vojnega hrupa in vznemirjenja bo katoliška cerkev mirno vodila naprej svoj program in se bo vsaka dva tedna oddajal po radio katoliški program pod vodstvom apostolskega vikarja Haouiseseja.

Vatikan. — Število članov jezuitskega reda je doseglo rekordno višino. Glasom poročila, ki je bilo objavljeno na kongregaciji tega reda, šteje red skupno 25,460 članov, od katerih jih je 11,365 duhovnikov.

Vatikan. — 25 kardinalov, zbranih zadnji teden pri papežu Piju, je odobrilo predlog za imenovanje treh novih svetnikov, ki so: A. Bobola, G. Leonardi in S. Horta.

ZUPAN UBILT OD POSLANE BOMBE

El Paso, Tex. — Iz mehiškega mesta Juarez je prišlo zadnji petek poročilo, da je bil tamkajšnji župan Jose Borunda ubit v svojem uradu od bombe, ki mu je bila poslana po pošti. Nič sluteč, je odprl zavoj, ki ga je prejel, na kar je sledila eksplozija, ki je župana na mestu ubila.

NACIJONALISTI ZMAGUJEJO

Španski nacionalisti vzeli vladno več nadaljnjih mest. — Približujejo se morju.

Hendaye, Francija. — Kakor trdi vodstvo nacionalistične armade v sosednji Španiji, se vršijo tamkaj končni boji, ki bodo odločilni za izid dolgotrajne civilne vojne. Nacionalisti so zadnje dni znova pritisnili in zasedli nadaljnje kose zemlje, ki jo je imela doslej v posesti vladna armada.

Med glavnimi pridobitvami nacionalistov je zasedba mesta Lerida, o katerem se trdi, da je nekak ključ do Barcelone. Bolj južno pa je padlo v roke nacionalistov mesto Tortosa, s čimer se je njih armada še bolj približala Sredozemskemu morju, da je zdaj oddaljena od njega komaj še 16 milj. Kakor hitro pa v resnici doseže morje, bo vladni del Španije razcepljen na dva dela.

Da se ubranijo pred zajetjem od strani nacionalistov, je zadnji mesec zbežalo preko meje v Francijo več tisoč vladnih vojakov. Kakor pa se trdi, se je večina od njih zopet odločila, da odide nazaj na fronto.

LEPA NAGRADA ZA VLJU-DNO POSTREŽBO

Kewanna, Ind. — Med tem, ko je bila tukaj na obisku pri sorodnikih pretekli teden, je neka Miss Ruth Haag doživela izredno presenečenje. Iz Detroita je namreč prejela obvestilo, da je podedovala \$5000, česar ni niti najmanj pričakovala. Srečna ženska ima oskrbo nad varnostnimi shrambami v neki veliki banki v Detroitu in to delo opravlja že 14 let. S svojo vpludno postrežljivostjo se je prikupila strankam in to ji je prineslo omenjeno dediščino. 94 letni bogataš James L. Higgins ji je zapustil to svoto v svoji oporoki in izrecno pripomnil, da je to nagrada za postrežljivost.

Iz Jugoslavije

Dva velika požara v Račah na Štajerskem, katera je za-netila zlobna roka. — Huda avtomobilska nesreča na Pijavi gorici pod Ljubljano. — Smrtna kosa. — Številne druge vesti iz raznih krajev Slovenije.

Zločinski požigalec na delu

Maribor, 14. marca. — V občini Rače so imeli zopet dva velika požara, ki sta izbruhnili na zagoneten način ter je pri obeh očitno, da sta bila namerno podtaknjena od požigalca. Prvi požar je nastal v Sp. Gorici na gospodarskem posloplju Jakobu Predikaka okoli 19. ure. Domači so bili vsi v hiši, ko je prišel trgovec z mlekom Kmetec ter jih obvestil, da se v hlevu vse svetli. Pogledali so ter s strahom videli, da je že hlev v plamenih. S pomočjo sosedov so rešili gospodarsko orodje in vozove. Prihiteli so tudi domači gasilci, ki pa so imeli, po nesreči svojo motorko v popravilu v Mariboru. Šele ko so prišli gasilci iz Podove in Škol, se je posrečilo ogenj omejiti. Vseeno pa je požar preskočil v sosesčino na gospodarsko posloplje posestnika Ivana Potiska ter ga je vpepelil. Po sledovih se je ugotovilo, da je prispel nekdo od zadaj po njivah do Predikakovega hleva ter ga zažgal. Ko so se ponovi vračali gasilci iz Podove, ki so ga gasilci v Gorici, nazaj proti domu, jih je že od daleč pozdravljali ognjeni sij. Gorelo je v Podovi gospodarsko posloplje posestnika Franca Praunspurgerja, od katerega se je nato vnelo še gospodarsko posloplje njegovega sosedja Franca Damjana. Obe posloplji sta zgoreli s pritliklinami vred do tal. Tudi tu se je ugotovil zločinski požig, in sicer je požigalec prav tako, kakor v Gorici, prišel čez polje h gospodarskemu posloplju.

Nesreča soferja

Ljubljana, 10. marca. — Danes malo pred 4 popoldne se je na znanem klanecu na Pijavi gorici pripetila huda avtomobilska nesreča. 20 letni sofer Ivan Masle iz Zaboršta pri Dolu in zaposlen pri prevozniku Antonu Pečnikarju je peljal tovorni avtomobil. Na spolzki cesti pa je avtomobil spolzel z naglico navzdol ter butnil v neko drevo, nato pa se je prekucnil v jarek. Pri padcu je volan Masleta tako stisnil v prsa, da je obležal nezavesten. Dobil je hude notranje poškodbe. Tovorni avtomobil je v prednjem delu popolnoma razbit, tako da je tudi stvarna škoda velika. Iz Pijave gorice so poklicali ljubljanski reševalni avto, ki je Masleta prepeljal v ljubljansko bolnišnico. Masletove poškodbe so zelo nevarne ter ima strt prsni koš.

Odlukovanje

V Ptuj sta bila pred kratkim odklikovana predsednik okrajnega odbora Rdečega križa g. doktor Matija Mrgole z zlato medaljo in gđc. Alojzija Kocmutova, učiteljica meščanske šole s srebrno medaljo

Rdečega križa.

Monštranco so ukradli

Iz Maribora poročajo, da je še neizsledeni vlomilec vladil pri Sv. Miklavžu v tabernakel župne cerkve. Hostije je raztresel po oltarju, ciborij je pustil, zelo dragoceno monštranco pa odnesel.

Smrtna kosa

V Strazišču pri Kranju je umrla Antonija Knific, bivša lastnica Knificove tovarne stara 73 let. — Na Pretržu pri Moravčah je umrla Ivana Matova, vzorna mati in gospodinja stara 87 let. — V Mariboru je umrl Vincenc Seiler, draguljar star 79 let.

Kap

Na Primskovem pri Kranju je kap zadela tamosnjega posestnika in gostilničarja Jakoba Gorjanca, ki je dosegel starost 78 let.

Podlegel

V mariborski bolnici je podlegel poškodbam ki jih je dobil pri padcu pri gradnji prizidka tovarne Doktor in drug, 22 letni pomožni delavec Ivan Jug.

Gasilstvo na Dolenjskem

Na letni skupščini gasilske župe novomeške okraja se je ugotovilo, da šteje danes ta gasilska župa 1665 rednih članov, 822 podpornih, 133 častnih in 316 ustanovnih članov. Poleg tega ima 47 gasilskih čet, od katerih ima 42 svoje lastne domove. Motornih brizgaln je 23, ki skupno vržejo 18,680 litrov vode v minuti. Ročnih brizgaln je še 26. Cevi imajo vse gasilske čete skupaj za 12 kilometrov daljave. Lansko leto je bilo na področju novomeške gasilske župe 27 požarov, ki so povzročili za 912,400 dinarjev škode.

Slepar

V vasi Sesvetih pri Zagrebu je policija prišla 38 letnega pustolovca Jožeta Guzelja, doma iz vasi Ledje pri Medvedah. Guzelj se je prikupil neki ženski v Ljubljani in ji ukradel 10,000 Din s katerimi je pobegnil na Hrvaško in denar v dveh dneh zapravil. Ko ga je policija prišla, je bil Guzelj že ob zadnji dinar.

Posledice pretepa

V mariborski bolnici je nedavno umrl 23 letni posestniški sin Franc Breznik iz Negove. Nekaj dni poprej so že skoro umirajočega pripeljali v bolnico. Imel je prestreljen trebuh s šibrami. Poškodbo je dobil v prepiru in sicer ga je ustrelil neki Rudolf Kovačič, ki se je potem sam javil v jetnišnici in prosil naj ga zapro, kar so tudi storili. Dejanje je izvršil v pijanosti.

HITLER NAZNANIL AVSTRIJI "ODREŠENJE"

Ogromne mase ljudstva so se zbrale na Dunaju na Heldenplatz, kakor kaže gornja slika, ko je Hitler prispel tja in jim govoril z balkona nekega hotela ter uradno naznanil, da se Avstrija zdaj smatra odrešenim, ko se je spojila z Nemčijo.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

Ishaja vsak dan razen nedelj, posebnih in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti deponirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopolne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Združene države in Mehika

Mehiška vlada je pred nekaj dnevi uveljavila nacionalizacijo oljne industrije v deželi. S podzavljajem oljne industrije smatrajo, da bo dežela pridobila mastne dohodke, katere so dozdaj govali v Mehiki ameriški in angleški kapitalisti, ki so imeli oljno industrijo v zakupu.

Vsekakor je nekaj resnice na tem, da so tujezemski kapitalisti izkoriščali oljno industrijo v Mehiki v svojo korist. To je jasno. Ampak v zameno pa je Mehika le nekaj dobivala zato. Amerika in Anglija sta bile dozdaj njene glavne odjemalke srebra, kar za Mehiko tudi nekaj velja.

Mehika je dežela, ki proizvaja izmed vseh dežel na svetu največ srebra. Njena valuta in njeno gospodarstvo je v glavni meri odvisno od produkcije srebra. Kadar ima v svetu srebro visoko ceno, pomeni za Mehiko prosperiteto, kadar gredo cene srebra na trgu navzdol, pomeni za Mehiko depresijo in gospodarsko krizo.

Toda mehiki vladi se je zazdelo, da bo silno pridobila, če podzavljajo oljno industrijo in isto vzame iz rok tujezemskih podjetij in firm. Zasega se je že izvršila, dasi vprašanje odškodnine za zasežena posestva še ni rešeno in se še niti ne ve, kako bo rešeno. Rešeno pa bo moralo biti in v Washingtonu že grbančijo čelo in bo zaropotalo, če ne bo pravilno rešeno. Državni tajnik Hull je že te dni povdaril: "Mi se ne vprašujemo, če ima Mehika v svojih mejah pravico podzavljati razno industrijo, lastovano po tujezemskih podjetjih. To je njena pravica v območju njenih meja. Ampak vprašujemo se pa, če se sme nekaj zaseči, pa lastnike ne odškodovati za to?"

Ta izjava mnogo pove.

V Washingtonu so pa še drugega mnenja. Namreč, da nekdo od zunaj povzroča ta mehikanski nastop. Domneva se, da prihaja to iz Daljnega vzhoda. Japonska silno potrebuje olja in petroleja. Združene države in Anglija jo ne želita zalagati z istim, ker japonska borba na Kitajskem je borba proti njihovim lastnim interesom. Japonci to čutijo in vedo. Zato iščejo in vrtajo drugod, da bi prišli do nabave olja. Kdo ve, če Japonska tajno ne ponuja Mehiki razne pogoje za ta namen? Mehika pa, da se znebi ameriških in angleških kapitalistov, je zdaj najprvo podzavljala oljno industrijo, pozneje jo bo oddala pa v najem Japoncem.

Mehikanci so se že v zadnji svetovni vojni izkazali kot slabi in nezanesljivi sosedje Združenih držav. Flirtali so z Japonci in Nemci in nič čudnega ni, da isto ne delajo tudi zdaj.

Ampak Mehikanci so naredili veliko napako. Kakor hitro so v Washingtonu zapazili namen Mehike, so odredili ukinjenje kupovanja srebra od Mehike. S prvim aprilom preneha med Združenimi državami in Mehiko trgovina s srebrom. Ta vest je tako porazno uplivala na mehikansko gospodarstvo, da je padla cena mehikanskemu srebru na trgu za celih 40 odstotkov. Ta posledica takoj prvega tedna povzroča veliko gospodarsko nervoznost v Mexico City. Ker mehikanski peso temelji na srebrni valuti, je s tem padel na borzah tudi v ceni, kar je dalekosežnega gospodarskega pomena za vse gospodarstvo Mehike.

Gospodarstvo Mehike stoji na slabih nogah. Notranji dolg Mehike znaša nad 1,250,000,000 pesov, od katerega vlada že zadnjih deset let ni bila v stanu plačevati nobenih obresti. Njen izvoz tvori do 82% rudništvo, v glavnem srebro, ki je znašalo letno do 150,000,000 pesov. Njen uvoz, ki ga tvorijo v glavnem stroji, oblačila, prehrana, kemikalije, itd. pa sega do 400,000,000 pesov. Velika razlika. Kolikava razlika bo nastala še le zdaj, ko Zdr. države odpovedujejo kupovanje srebra.

Ta slučaj bo brezdvomno povzročil težke gospodarske posledice v Mehiki po zaslugi njenih neprevidnih predstavnikov, ki se dajo uplivali od neprijateljev Združenih držav. Velika kratkovidnost je radi kake slučajne ponudbe zgubiti močnega in dobrega prijaznega sosedja, kakor so bile Mehiki baš Združene države.

Zanimivo je, če se bo za tem slučajem res pokazala

kaka japonska ponudba. Ako se bo, potem bo to znamenje, da neprijatelji te dežele nameravajo vrtati proti Zdr. državam potom Mehike. To mora pa potrjevati Združene države še bolj v tem, kako vitalnega pomena je, da je dobro pripravljena na morju, v zraku in suhem proti vsaki sovražni nakani njenih nasprotnikov.

KAJ JE VIDEL MR. GRDINA V FOREST CITYJU

Cleveland, O.

Tam med srednje visokimi hribi se nahaja globoko v zemlji velik zaklad črnega gorljivca-premoga, ki je menda, kakor trdijo, tukaj zbran v največjih množinah v Ameriki. Ta zemeljski zaklad je privabil tja ljudi, da so si tam ustanovili svoje domove, iz katerih je nastala naselbina in mnogi so si tako uredili na tem mestu svoj dosmrtno življenje. V ta namen so si gospodarsko uredili vse potrebno, kakor so imeli v svoji domovini, da še bolj komudno kot tam, ker v domovini tega ni bilo mogoče, radi prevažnega zasluzka.

Dolgo se mora potnik voziti iz Clevelanda, da se pripelje do te kotline, kjer zagleda med hribi v dolino raztreseno naselbino, v kateri je največ priprostitih delavskih hiš, katere krasijo sadni in cvetlični vrtovi. Med temi hišicami kipe proti nebu stolpi nekako šestih cerkva, ki pripadajo različnim narodnostim, ki pa so vse nekako v območju dveh majhnih blokov hiš. Prav zanimivo je, da so si te cerkve, ki pripadajo raznim narodnostim, postavili skoro drugo ob drugi, tako, da se ob jutranjih urah, zlasti ob nedeljah, vse navzkriž sliši zvonjenje, kakor orkester ubranih glasov. — Tukaj se med drugimi nahaja tudi cerkev sv. Jožefa, ki je last naših vernih Slovencev. Že zadnjič sem dajal temu prizanjanje in to tudi danes potrdim. Čast rojakom, ki se držijo cerkve. Nasprotovanj, ki so navadno po premogarskih naselbinah, kjer ni cerkve ne duhovnika, tukaj ni za to še ponovno častitam. Po številu društev v naselbini, so slovenska najštevilnejša in prav društva so tudi povod, da sem na njihovo povabilo že drugič kazal slike v tej naselbini. Kar bi bilo posameznikom težko, to pač lahko nadomeste društva.

Tako je društvo Marije Vnebovzete št. 77, KSKJ, ki ima odbor dobrih mož, zasnovalo slikovno predstavo. — Povdarjam, da se povsod potrebuje pravih in pravilno gospodarskih mož. Kjer teh ni v naselbini, ali pa če so, pa si ne upajo nastopiti, tam navadno drugi posežejo vmes in stvar gre potem na krivo in nesrečno pot. — Kdor ima vpogled po naselbinah in kdor sledi dopisom v časopisih ter kdor v splošnem čita slovensko literaturo, ta bo moje vrstice raz-

zumel, ko govorim o razmerah ene in druge naselbine. — Duh v naselbinah je pač tak, kakoršni so voditelji naselbine. K temu se mi zdi umestno dodati še to, namreč, kakoršni časopisi prihajajo v naselbino, tak duh potem veje po naselbini. Ljudje smo pač dandanes taki, da se damo voditi. Smo že tako ustvarjeni. Sreča ali nesreča za nas je v tem, kako nas kdo vodi. Srečo ki jo tukaj mislim je zadovoljnost srca, ki je vsekakor naše največje bogastvo. Kdor hoče videti srečne ljudi, ki so vedno veseli, ta naj pogleda v naše verne katoliške družine. V taki hiši bo našel občudovanja vredno pionirsko družino; ljudi miroljubne, veselega obzraza, polne domačnosti in gostoljubnosti, četudi morda žive v pomanjkanju in le v priprosti hišici.

Ko človek obišče take družine, mu iz srca prikipi častitka tem ljudem. Oče in mati se v družbi svojih sinov in hčera počutita nad vsa zadovoljna in srečna. Največkrat se nahaja stari oče in mati v skupnem stanovanju s sinom in hčerjo, ki sta že poročena. Če pa že ne stanujejo skupaj, jih pa pridejo otroci obiskat ob nedeljah in važnih godovnih dnevih. S seboj navadno pripeljejo že svoje malčke, ki so stari in mladi in veselje in zabavo, da v največjo srečo in bogastvo. Neštetokrat to opazujem in v srcu odobravam in visoko cenim to lepo zvezo med starši in otroki. — Tak slučaj sem našel povsod v Forest Cityju. Pa se to najde tudi drugod, kjer so ljudje ohranili v navadi družinsko življenje po veri. — Zdi se mi, da so to skriti zakladi in biseri našega naroda, ki so vredni, da bi jih poznejši rodovi take tudi za naprej ohranili. Tak narod naj živi!

Ne varajmo se, da so srečni časi samo v času prosperitete. Tudi drugače so lahko srečni. Nesrečne si pa sami napravimo. Sreča ali nesreča je pač v tem kako vzamemo in znamo izrabiti razmere, v katerih živimo. — V takih malih naselbinah podobnih kot je Forest City, je življenje ljudi naravnost srečno. Kod sosedje žive med seboj v največji prijaznosti drug z drugim. To je zopet vredno več kot denar. Prijatelj, na katerega se lahko zaneses, ti odvaga denar in prosperiteto. Pomniti moramo, da vsi ljudje nikakor ne bodo nikoli živeli v največji udobnosti, pa če prav bi k te-

mu morda pripuščala prosperiteta, bi pa razne okolnosti tega ne dovoljevale in v take okolnosti lahko prištevamo bolezen, nesreče in smrt. To so razdiralci človeške sreče po našem naziranju. Če smo pa verni in s svojim bližnjim v prijateljstvu ter skušamo biti zadovoljni z vsem, posebno še sami s seboj, potem poseda mo največje bogastvo tega sveta.

To sem premišljeval te dni, ko sem obiskoval nekatere družine, se z njimi sestaj in se razgovarjal pri slikovnih predstavah. Četudi so časi po naših sodbah pod ničlo, vendar sem na obrazih ljudi opazil več zadovoljnosti kot še kdaj poprej. Take ljudi imam jaz za srečne, za bogate.

Častitam vam rojaki v Forest Cityju in se vam zahvalim za gostoljubnost in prijaznost, kakor tudi za tako veliko udeležbo pri predstavah. Ako bo še prilika, bomo naše obiske ponovili, toda zaenkrat ste vi povabljeni v naš Cleveland in sicer, kakor sem vam že povedal, v Avditorium. Povabim vas, da pridete na naše veliko praznovanje v Cleveland v dnevi 14 in 15 maja. To bodo dnevi, katerih bi se morali veseliti vsi naši rojaki Jugoslovani, ker bo uradno izročeno javnosti naš velepomembni Narodni kulturni vrt, potom zastopnika naše stare domovine dr. Jurija Adlešiča, župana mesta Ljubljana, kateri je povabljen, da te dneve prisostvuje tej redki slavnosti. — Radi tega, ne samo Forest-cityčanje, marveč, kolikor mogoče od daleč in od blizu iz vseh naselbin v Uniji. Odločite se da ta dan pridete v Cleveland. — Bog živi vse Slovence pod streho hiše ene! — Tako je zaklical Simon Gregorčič, katerega spomenik se nahaja v našem Kulturnem vrtu. Tudi radi njega pridite!

Ko že pišem, ne morem, da bi ne omenil ob tej priliki tudi stebra zgoraj omenjene naselbine v Forest Cityju. Ta stebec je gotovo daleč poznani rojak in starosta pionir Mr. Martin Muhič, hotelir, kamor prihajamo v hotel, da se spočijemo in okrepeamo. On je eden prvih naših naseljencev, saj se že 49 let sprehaja po tej robati zemlji, da ga celo hribi v tamošnji okolici poznajo. — Mr. Muhič je prava hinjska korenina. Vedno korajžen in v njegovi družbi mora biti vsakdo vesel. Lahko rečem, da je v Forest Cityju v Muhičevem hotelu najbolj živahno. Dva sina mu pomagata in vsi imajo obilo dela. — To pa še ni vse. Mr. Muhič je že več terminov župan mesta Forest City in živa splošnostanje vseh tamošnjih naseljencev, četudi so raznih narodov. — Še na mnoga leta Mr. Muhič in tudi Vas povabim še posebej, da pridete v Cleveland na slavnosti in podate desnico ljubljanskemu županu dr. Adlešiču, kot župan precej velike naselbine v državi Pennsylvania. — Na veselo svidenje v Clevelandu.

Anton Grdina

SPOMINI STAREGA IZSELJENCA

Milwaukee, Wis. "Prišla bo pomlad, včakal bi jo rad..."

Gotovo da prihaja ta pesem v spomin vsakemu slovenskemu izseljencu, še zlasti tedaj, ko nas zapuša zima in se nam vedno bolj približuje pomlad. Zdi se mi pa, da je bila pomlad v starem kraju vse kaj drugega nego je tukaj; — pa to je morda samo moja domišljija, ker že celih 30 let mi uhaajo misli v naše gozdove, naša polja in travnike v rojstni domovini.

Moj rojstni kraj je Kompolje, ki je sosednja vas fari Dobropolje na Dolenjskem in tam sem tudi dobival poduk v ljudski šoli. Moja učiteljica bila Kristjan Engelman in Frank Jaklič, ki sta pa že oba umrla. Za njiju trud, ki sta ga imela s poukom, sem jima še danes hvaležen, zlasti še učitelju Francetu Jakliču.

Kakor tudi druge v Ameriki živeče rojake, je tudi mene usoda pognala iz stare domovine in sem si moral iskati kruha drugod. Leta 1905 sem prišel v Virginio, Minnesota, k svojemu bratu. Slaboten kot sem bil, nisem bil sposoben za delo v majnah, zato sem dobil delo pri železnici, kjer sem prizigal svetiljke; tako še danes pravim samemu sebi, da je bila prva moja služba, služba — mežnarja. Ker je pa bila plača premajhna, sem moral kjub temu pograbit za pik in lopato. Tako sem delal v več rudnikih, samo da sem si malo več zaslužil. Ker pa nisem imel prave moči, sem moral pustiti to delo in si poiskati kakega drugega zasluzka.

Leta 1908 sem prišel v Chicago, Ill. Tukaj sem se spoznal z mnogimi rojaki, zlasti sta mi bila na roko Mr. Matt Kremesec in Mr. John Kosmač, na katerih priporočilo sem dobil delo v tovarni za glasovirje (piano factory), kjer sem se izučil in izveščal v tej stroki, v kateri še danes delam. — Za ta preobrat v smeri moje življenja, se moram najbolj zahvaliti zgoraj omenjenima rojakoma Kremescu in Kosmaču, ki sta mi do tega

pomagala. Malo preveč sem zašel v osebnosti. Moj namen je bil le ta, da se oglasim prijateljem in znanecem ter sorodnikom po Združenih državah in v starem kraju, za velikonočne praznike. — Želim pa vsem iz celega srca, najveselejše in najbolj srečne velikonočne praznike in vsem kličem: Kristus je vstal! Aleluja, aleluja, aleluja!

John Tisel

UREDNIKOVA POŠTA:

Naročnik, Fontana, Calif. — Prav je da ste nam sporočili. Nič ne posojute lista, če je dotičnik drugače proti našemu listu, ne vemo zakaj stika za njim, da bi ga bral. Naroči si ga naj. Rdečkarji so vsi enaki, brali bi liste na stroške drugih, kakor Mica Kovačeva, ki je bila na nič plačala. Oglasite se še kaj!

L. V. Milwaukee, Wis. — Na Vaše vprašanje nam ni mogoče kaj veljavnega odgovoriti. Pojdite na banko potom katere ste kupili dotične bonde. Gotovo je, da bo Nemčija sprejela tudi vse obveznosti Nemške Austrije. Kako in v kakih meri, pa mi ne vemo. Banka potom katere ste bonde nabavili bo vam gotovo znala dobiti pojasnilo o vrednosti istih in njihovi veljavi za prihodnost.

Ali si tekom kampanje že nagovoril kakega svojega prijatelja, da se je naročil na katoliški list? Zakaj ne poskušiš?

ZA RAZNA električna dela se rojakom v Chicagi vlijudno priporoča MILAN MEDEN Pokličite: LAWndale 7404

ZA PIRUHE

bo poslal marsikdo svojim domačim v stari kraj kak dar. Mi pošljamo denar v stari kraj in druge dele sveta zanesljivo in točno že več let. Denar dobijo prejemniki na dom potom pošte brez vsakega odbitka. Pošljite vašim velikonočna darila pravočasno. Včeraj so bile naše cene:

V JUGOSLAVIJO:		V ITALIJO:	
Za \$ 2.55.....	100 Din	Za \$ 6.50.....	100 Lir
Za \$ 5.00.....	200 Din	Za \$ 12.25.....	200 Lir
Za \$ 7.20.....	300 Din	Za \$ 30.00.....	500 Lir
Za \$ 10.00.....	420 Din	Za \$ 57.00.....	1000 Lir
Za \$ 11.65.....	500 Din	Za \$ 112.50.....	2000 Lir
Za \$ 23.00.....	1000 Din	Za \$ 167.50.....	3000 Lir

Pri večjih svotah poseben popust. ZA IZPLAČILA V DOLARJIH: Za \$5.00 pošljite.....\$5.75 Za \$10.00 pošljite.....\$10.85 Za \$25.00 pošljite.....\$26.00

Vsa pisma pošljite na: John Jerich 1849 W. CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS

'TARZAN NA RAZISKOVANJU'

(91)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Nekolika časa je vsa družba obstala na mestu kjer so se poznali poslednji odtisi Annettinih nog, ki so tako skrivnostno naenkrat izgini. Naj si je Jane še toliko prizadevala, nikakor ni mogla najti nobene sledi za izginito. "V zrak menda ni izginita," je rekla in spretno splezala na drevo.

"Edino to," reče Brown: "toda Annette vendar ni mogla tako spretno skočiti na drevo kakor ti." — "Saj tu ni nič," odvrne Lady Grey-stoke: "Annette je bila s silo potegnjena na drevo. Če bi bila splezala, bi se poznalo, toda nič takega ni opaziti." — Po teh besedah se je vseh polastil še večji strah.

"Moj Bog, gospa, kdo bi jo neki mogel potegniti?" je zaskrbljeno razvedeno vprašal Brown. — Na te besede Jane ni odgovorila. Kot detektiv je skrbno pregledovala drevo, da bi raziscila skrivnost. Kmalu se ji je posrečilo zapaziti, da je bilo nekaj manjših vej gladko odrezano zaradi bolj-sega razgleda.

"To je moral biti človek," zopet spregovori po kratkem molku Lady Grey-stoke: "in če ne človek, pa človeku podoben stvor. Toda čudno se mi zdi, zakaj ni Annette vprašala na pomoč? Kakšno moč je moral uprabitelj uporabljati nad njo, da ni klicala na pomoč?" Ob mliani na to je tudi njo prevzel neznan strah.

"Dušica"

ROMAN
Spisala E. Orczy
Prevedel Paulus

"Prav nič se nisem bal, prijatelj!"
"Seveda — ti ne razumeš —! Ne moreš razumeti! Tvoja čast, cilj, ki si si ga postavil, — ta je tvoj bog. Ljubezni — v pravem pomenu besede —, ljubezni ti ne poznaš! Vidim —. Ti ne veš kaj je ljubezen —!"

Blakeney ni nič odgovoril.
Sredi sobe je obstal, rumena luč svetiljke je obsevala njegovo mogočno postavo, njegov obraz, ki je dobil pri Armandovih zadnjih besedah razločno ostrejšo potezo. Njegove oči so gledale kakor skozi zid nekam v daljavo —.

Morebiti je zazrl daleč v stran tam onkraj morja hladne, senčnat vrt z zeleno trato in v njem kamenito klop in na njej lepo mlado ženo, ki je upirala svoje velike žalostne oči v daljavo —. Zahajajoče solnce se je igralo s svojimi zadnjimi žarki v njenih zlatih kodrih, njene bele roke so bile otožno sklenjene na krilu.

Tudi ona je zrla v daljavo, njen ljubki obraz je bil poln žalosti, poln koprnjenja, brezupen —.

Sama je bila, težke solze so ji trkljale po licu —.

In hipoma se je globok vzdih izvil možu iz prsi. S sunkovito kretnjo, nenavadno pri njem, si je potegnil z roko po očeh —.

"Morebiti da prav govoriš, Armand!" je dejal čudovito mirno. "Morebiti da res ne vem, kaj je ljubezen."

Armand se je pripravil na odhod.

Poznal je Percyja in vedel je, da je vsaka beseda odveč. Na njegovih poveljih se ni dalo nič izpreminjati.

Zalosten je bil, pa obenem tudi prepobosen, da bi svojo užaljenost kazal možu, ki ga ni razumel ali pa ni hotel razumeti. Ni mislil na nepokorščino, vobče nikdar ni mislil nanjo. Svoje prisege ni hotel prelomiti. Le pregovoriti je hotel Percyja, naj ga za nekaj časa odveže od dolžnosti.

Da tvega Ivankino svobodo in morebiti celo njeno življenje, če odide iz Pariza, o tem je bil prepričan.

Priznati pa se mu mora obenem, da je hotel v kljub temu zvesti ostati svojemu vodji in da mu je popolnoma zaupal. Tudi on se ni mogel ubraniti tisti tajni sili, ki je z njo Percy vezal nase svoje ljudi.

Ni si upal več govoriti o svoji zadevi. Kratko se je poslovil.

"Našel bom spodaj v sobi tovariše in se domenil s Hastingsom zaradi jutrišnjega dne," je dejal "Lahko noč, Percy!"

"Lahko noč, dobri prijatelj! — Mimoregreda da omenim, kdo pa je tista —? Saj mi še njenega imena nisi povedal!"

"Ime ji je Ivanka Lange," je odgovoril Armand obotavljaje se. Teško mu je bilo izdati svojo sladko skrivnost ljudem —.

"Mlada igralka narodnega gledališča?"

"Da. Jo poznaš?"

"Le po imenu."

"Lepa je, Percy! Angel je! — Misli na Margareto! Tudi Margareta je bila gledališka igralka —!"

Lahko noč, Percy!"

"Lahko noč, Armand!"

Podala sta si roke.

Armandove oči so še zadnjikrat molče prosile.

Pa Blakeeny je gledal hladno, malo-

marno, kot bi se ne spominjal več, o čem sta govorila.

Armand je težko vzdihnil in odšel —. Dolgo je stal Blakeney nepremično na mestu. Armandove besede so mu donele po ušesih, po duši.

"Misli na Margareto —!"

Zidi samotne sobice so padli, padel je Tempelj tam zunaj onstran Seine, izginil je Pariz in se pogreznil v pozabljenost.

Percy ni bil več v Parizu, ni čul, ni videl grozote revolucije, ki je divjala še ob tej pozni uri, ni čul krikov nedolžnih žrtev, ni mislil več na potomca mogočnih francoskih kraljev, ki je z jakobinsko čepico na glavi, z zastavo Burbonov pod nogami pel republikansko marseillaiso, pijan od žganja.

Vse to je utonilo.

Mesto tega je videl vrt v Richmondu in Margareta je sedela na kameniti klopi in cvetoče veje so se sklanjale nad njeno glavo, polno zlatih kodrov.

Pri njenih nogah pa je sedel on, Percy, slonel v njenem naročju in sanjal z polzaprtnimi očmi. Reka je šumela mimo, topoli so šepetali ob njenih vodah in vrbe se namakale v njenih valovih.

Labud je priplaval k obrežju, mirno, tiho, ponosno, in Margareta mu je igraje se vrgla pest drobtinic. In nasmejala se je, kajti bila je popolnoma srečna.

Sklonila se je k njemu in čutil je njene ustnice in užival božanje njenih mehkih belih rok.

Srečna je bila, saj je bil njen mož pri njej. Odrekel se je pustolovščinam, nič več ni tvegaj življenja za druge —. Živel je le za njo, za svojo ljubljeno ženo.

Tako je sanjal Blakeney prelepe sanje o ljubezni.

Mož dejanja je bil, odločnosti, trdno, jekleno voljo je imel. Nevarnost je ljubil, tvegaj je življenje. To je bil njegov šport.

Pa za to njegovo jekleno voljo se je skrivala mehka, čuvstvena duša, ki je koprnela po ljubezni, po mirnem, tihem, brezskrbnem življenju, po nežni, božajoči roki ljubeče žene.

In prišli so trenutki, sredi dela, sredi nevarnosti in podjetnih načrtov, da je to koprnjenje butnilo na dan z vso silo in zahtevalo svoj delež in ga klicalo domov, v mirni Richmond, v naročje ljubeče in ljubljene žene, zahtevalo da zapusti nevarnosti, da neha s svojimi pustolovščinami, da ne tvega več življenja za druge, da uživa —.

Zaprj je oči, da bi ne videl mračnih zidov tempeljske ječe tam onstran Seine, polne nesrečnih žrtev, žen in otrok, ki so čakale na kruto smrt. Zatisnil je ušesa, da bi ne slišal obupnih klicev na pomoč.

Uživati je hotel prelepo sliko —. In koprnenje po ljubljem mirnem domu je prekipelo do roba, hotelo udušiti njegovo drugo strast, željo po nevarnostih, po tekmi na življenje in smrt, po podjetnosti, po delu in po borbi —.

Celih deset minut je stal tako in sanjal. Tedaj pa je udarila ura na bližnjem stolpu pozni nočni čas —.

Blakeney se je zbudil.

Richmondov vrt je izginil in z njim so izginile prelepe sanje.

Pisano polje

J. M. Trunk

Procesi v Moskvi.

Ne vem, če bo kdaj in kdo mogel odkriti pravo bistvo teh procesov. Dandanes laže ves svet kakor bi orehe grizel. Vsaj pri vladah so prej še poznali nekaj sramu, v naših modernih časih je to popolnoma izginilo. Kako naj se potem pride do resnice?

Normalnemu človeku je nepojmljivo, kako bi se mogli obtoženi sami obtoževati, in se obtoževati celo še bolj kot jih obtožujejo. Puzling. Po najstrožjih moralnih pravcih nikdo ni dolžen samega sebe obtožiti. Le en sam je nekaj preklican, drugi, se zdi, ne morejo čakati, da pridejo do besede pri samoobtožbah. Ali so znoreli? There is something fishy at Moscow. Ne bo posevem neopravičen sum, ki se je pojavil pri prejšnjih procesih, da je vse skupaj le komedija, pesek v oči vsemu svetu. Nekaj prominentnih "prijateljev Rusije" je poslalo na vlado (?) brzojavno prošnjo, naj počakajo, da bi imela neka mednarodna komisija priliko proces zasledovati, pa niti za minuto niso odložili.

Ako res ni vse skupaj le komedija in bodo obtoženci eksekutirani, potem je proces le moderna naklada dogodkov ob francoski revoluciji, ko so si enako drug drugemu rezali vratove, in je bilo vse odvisno le od tega, kdo je bil pri tem hitrejši.

Za kratek čas.

Znani Hans Sachs iz Nurenberga je bil pošten čevljar, pa so ga mikali tudi verzi, s pesništvo se je bavil. Bolj slabo je bilo pri pesmih, da so ga zbadali: "„machte Schuh, und Verse auch dazu."

Vsestranski je bil veliki pesnik W. Goethe. Baval se je tudi z barvami in spisal o teh debelo knjigo. Strokovno je brez vrednosti, precej zanimivo pa je, ker Goethe dobro opisuje, kako razne barve vplivajo na predmete, bolj pravilno, kako različno se eni in isti predmet pokaže pod to, kako pod ono barvo. Predmet je isti, barve so različne, in predmet se pod vplivom barv nekako izpreminja.

Za Velikonoč

Ako Vam razmere dopuščajo, se bodele gotovo tudi letos spomnili svojce v starem kraju za praznike z malim darom v obliki denarne pošiljke. Naše cene za pošiljke so:

Din 200 za	\$ 5.00	Lir 50 za	\$ 3.40
Din 500 za	11.45	Lir 100 za	6.35
Din 700 za	14.25	Lir 200 za	12.25
Din 1000 za	23.00	Lir 300 za	18.00
Din 2000 za	45.00	Lir 500 za	29.50
Din 5000 za	112.00	Lir 1000 za	57.00

Pri večjih zneskih se daje sorazmerno popust. — Pošiljamo tudi v dolarjih. — Nakazila izvršujemo tudi brzojavno.

SKUPNA POTOVANJA

Kakor vsako leto priredimo za svoje rojake tudi letos več skupnih potovanj v stari kraj in sicer:

11. MAJA se vrši majsko potovanje na modernem orjaškem brzoparniku QUEEN MARY.

1. JUNIJA bo prvi poletni izlet na gigantskem rekordnem brzoparniku NORMANDIE. Ta dan odpotuje tudi prva skupina izleta Slovenske ženske zveze. Vsakdo je vabilen, da se pridruži.

22. JUNIJA odpotuje druga in glavna skupina izleta Slov. ženske zveze. Vsi rojaki in rojakinje so vabljeni, da se pridružio. Potnike tega potovanja spremlja podpisani Leo Zakrajšek, ki bo skrbel za udobno potovanje svojih potnikov.

Za cene kart in druga pojasnila pišite na spodaj navedeni naslov.

NOTARSKA OPRAVILA

Kadar rabite pooblastilo ali kako drugo listino za stari kraj, bodele najbolje storili, ako se obrnete na naš naslov:

LEO ZAKRAJŠEK
General Travel Service, Inc.

302 East 72nd St., New York, N. Y.

Tudi g. Molek ne more biti vedno le sociolog, kakor jaz rad malo krenem še kam drugam od fajmoštrije. Človeško "ustvarjenje" more vsakega zanimati, dasi ustvarjenje človeka spada bolj v mojo fajmoštrovsko stroko. Vsaj "ustvarjenja" se loti g. Molek. Na hude težkoče zadene pri tem, da se mu figuravno ali prilično skoroda želodec obrne, kar je vrlo sitna roba, tudi figuravno sitna roba. Še več. Tudi na pamet roba hudo udari, in pride "zdrava pamet" nekako v nevarnost, in že veste, da je taka nevarnost zelo nevarna, ker kaže roba na pot tja v norišnico, kjer zmanjka pameti. Dobro, da je roba še samole pri neki pametni nevarnosti, bolj točno, pri nevarnosti za zdravo pamet. Vsekako nekako otožno vzdihne g. Molek, ko premišluje in pretresuje z "zdravo svojo pametjo" tisto šmentano človeško ustvarjenje in meni: "Kako se ta mešan naradni stvar utema s svojim "čeznarumim, dobrim in popolnim stvarnikom", to je za zdravo pamet neprebavljivo". You see, zdrava pamet je res v nevarnosti in še želodec se obrača.

Meh za smeh. Ampak zadeva nikakor ni za smeh. Silno važna je in posega prav v vse panoge človeškega udejstvovanja, posega globoko v

712

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 5233

Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

sociologijo, pri kateri je g. šla fuč ta "zdrava pamet", Molek, kakor sam trdi, že 22 let in se ima za hudega strokovnjaka. Kako je toraj? Ali je človek ustvarjen, toraj nekako delo nekega Stvarnika, ali pa je le "ustvarjen", delo ali produkt le neke narave in kvečemu še nekako lasten produkt? Da je človek ustvarjen, v svoji fajmoštriji, in tega mnenja je prav vsa katoliška cerkev in še mnogi drugi so tega mnenja. G. Molek je pa mnenja, da je človek le "ustvarjen", in njegovega mnenja, priznam, je danes še mnogo drugih. In roba posega v vse panoge človeškega delovanja in udejstvovanja in življenja. Saj vidite, kako posega, ko se v Rusiji že dvajset let trudijo na vse kripnje, da Rusom in svetu dokažejo, da je človek le "ustvarjen", ni pa morda ustvarjen. Vrlo važna zadeva.

In zdaj naj se jaz spustim v podrobnosti, o katerih piše g. Molek? Kako? Saj pravi in trdi, da je pri mojem in kakem ustvarjenju že sama "zdrava pamet" v nevarnosti, in lahko bi se pripetilo, da bi

M. Klarich in sin
GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

(Pooblaščen in zavarovani pogodbeniki in stavbeniki)

3121 C. Parnell Ave.
CHICAGO, ILL.
Tel. CALumet 6500

Prevezujemo vseh vrst stavbinih del, novih hiš, trgovin, tovarn, sol, itd., kakor tudi razna opravila in modernizacije starih hiš. Osebnost nadzorujemo vse naše delavce in vse naše delo popolnoma garantiramo za kakovost in solidnost. — Navete, proračune in načrte dajemo na zahtevo brezplačno. Naše cene so zmerne, a naše IME je vaša garancija.

P. S.: Danes je čas, da gradite! Zakaj bi plačevali najemnino — ko morete z istim denarjem odplačevati novo hišo. Vse informacije na zahtevo.

Praktična priprava

za vsako katoliško družino, da jo ima za slučaj, kadar je treba klicati k bolnikom duhovnika.

Slika predstavlja takozvani "SICK CALL OUTFIT", ki se rabi kadar se kliče duhovnika.

Vsa priprava je zelo praktična. Predstavlja lep križ, kadar se ne rabi, ki ga lahko obesite na steno. Narejen z orehovega lesa. Meri 10 palcev. Križ je vdolan, kakor pokrovček, in se odpre, nakar je v znotraj prostor, oz. luknja, kamor se vtakne križ, na svečnika, kamor vtaknete sveče.

Zraven; dobite 2 sveče, pravno stekleničico za blagoslovljeno vodo, bel prtič in bato ter zraven tiskan list z vsemi navodili, kako se rabi in spravlja. Setav je zelo praktičen za vsako hišo. Kadar se pa ne rabi pa pravi kras kot lep križ za vsako katoliško hišo. Stane s poštnino vred

\$4.50

"SICK CALL OUTFIT" druge oblike.

V lepi škrinjici, pokrito z umetnim usnjem, lepo okrašeno s svilo znotraj. Križec z orehovega lesa in zraven dva prtiča, dva krožnika, svečki in vsa oprema, kakor jo vidite na sliki.

Zelo pripravno za vsako katoliško hišo. Kadar se ne rabi se lepo zavije in zloži v škrinjico, isto pa spravi na suh kraj in traja leta in leta.

Stane s spoštnino

\$3.50

Naročnini je vedno pridjati zraven potrebnih zneskov v Money Order, ali čeku in isto poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec 1849 West Cermak Road
Chicago, Illinois

NOVI SVET je poučen, zabaven in zanimiv slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslata na:

NOVI SVET 1849 West Cermak Road,
Chicago, Illinois